

BÀI 2 TRAO ĐỔI CHẤT Ở NGƯỜI

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS biết :

- Kể ra những gì hằng ngày cơ thể người lấy vào và thải ra trong quá trình sống.
- Nêu được thế nào là quá trình trao đổi chất.
- Viết hoặc vẽ sơ đồ sự trao đổi chất giữa cơ thể người với môi trường.

ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

- Hình trang 6, 7 SGK.
- Giấy khổ A4 hoặc khổ A0 hoặc vở bài tập ; bút vẽ.

HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

Hoạt động 1 : TÌM HIỂU VỀ SỰ TRAO ĐỔI CHẤT Ở NGƯỜI

* Mục tiêu :

- Kể ra những gì hằng ngày cơ thể người lấy vào và thải ra trong quá trình sống.
- Nêu được thế nào là quá trình trao đổi chất.

* Cách tiến hành :

Bước 1 : GV giao nhiệm vụ cho HS quan sát và thảo luận theo cặp :

- Trước hết, kể tên những gì được vẽ trong hình 1 trang 6 SGK.
- Sau đó, phát hiện ra những thứ đóng vai trò quan trọng đối với sự sống của con người được thể hiện trong hình (ánh sáng, nước, thức ăn).
- Phát hiện thêm những yếu tố cần cho sự sống của con người mà không thể hiện được qua hình vẽ như không khí.
- Cuối cùng tìm xem cơ thể người lấy những gì từ môi trường và thải ra môi trường những gì trong quá trình sống của mình.

Bước 2 :

- HS thực hiện nhiệm vụ cùng với bạn theo hướng dẫn trên.
- Trong khi thảo luận, GV kiểm tra và giúp đỡ các nhóm.

Bước 3 : Hoạt động cả lớp

- GV gọi một số HS lên trình bày kết quả làm việc của nhóm mình.

Lưu ý : Đại diện mỗi nhóm chỉ cần nói một hoặc hai ý ; sau đó để các nhóm khác nói tiếp. Ví dụ :

- Một HS nói : Con người cần lấy thức ăn, nước uống từ môi trường.
- Một số HS kể tên một số thức ăn hàng ngày con người cần dùng được vẽ trong hình 1.
- Một số HS khác kể tên các thứ con người phải thải ra hàng ngày như : phân, nước tiểu, khí cac-bô-níc.
- ...

Bước 4 : GV yêu cầu HS đọc đoạn đầu trong mục *Bạn cần biết* và trả lời câu hỏi :

- Trao đổi chất là gì ?
- Nêu vai trò của sự trao đổi chất đối với con người, thực vật và động vật.

Kết luận

- Hàng ngày, cơ thể người phải lấy từ môi trường thức ăn, nước uống, khí ô-xi và thải ra phân, nước tiểu, khí cac-bô-níc để tồn tại.
- Trao đổi chất là quá trình cơ thể lấy thức ăn, nước, không khí từ môi trường và thải ra môi trường những chất thừa, cặn bã.
- Con người, thực vật và động vật có trao đổi chất với môi trường thì mới sống được.

Hoạt động 2 : THỰC HÀNH VIẾT HOẶC VẼ SƠ ĐỒ SỰ TRAO ĐỔI CHẤT GIỮA CƠ THỂ NGƯỜI VỚI MÔI TRƯỜNG

* *Mục tiêu :* HS biết trình bày một cách sáng tạo những kiến thức đã học về sự trao đổi chất giữa cơ thể người với môi trường.

* *Cách tiến hành :*

Bước 1 : Làm việc cá nhân hoặc theo nhóm

- GV yêu cầu HS viết hoặc vẽ sơ đồ sự trao đổi chất giữa cơ thể người với môi trường theo trí tưởng tượng của mình.
- GV giúp HS hiểu sơ đồ sự trao đổi chất ở hình 2 trang 7 SGK chỉ là một gợi ý. HS hoàn toàn có thể vẽ sơ đồ bằng chữ hoặc bằng hình ảnh tùy theo sự sáng tạo của mỗi HS hay mỗi nhóm.
- Tùy từng lớp, GV có thể yêu cầu HS vẽ sơ đồ sự trao đổi chất theo cá nhân hoặc theo nhóm.
- Nếu làm việc cá nhân, HS có thể vẽ sơ đồ trên giấy khổ A4. Nếu làm việc theo nhóm, HS có thể vẽ sơ đồ trên giấy khổ lớn (A0). Cả nhóm sẽ cùng bàn cách thể hiện và tất cả HS trong nhóm đều tham gia vẽ theo sự phân công của nhóm trưởng.

Bước 2 : Trình bày sản phẩm

- Từng cá nhân hoặc nhóm trình bày sản phẩm của mình.
- GV yêu cầu một số HS lên trình bày ý tưởng của bản thân hoặc của nhóm đã được thể hiện qua hình vẽ như thế nào.
- Các HS khác nghe và có thể hỏi hoặc nêu nhận xét.

Kết thúc tiết học, GV và HS cùng nhận xét xem sản phẩm của cá nhân hoặc của nhóm nào làm tốt sẽ được lưu lại treo ở lớp học trong suốt thời gian học về chủ đề Con người và sức khỏe.

Ghi chú : Dưới đây là gợi ý một dạng sơ đồ sự trao đổi chất giữa cơ thể người với môi trường để GV tham khảo.

